

[Statsministeren.]

Indtryk. Det er muligt, at der er Enkelt-heder her og der i den foreslaaede Lovgiving, som man vil finde mindre heldige, og dem kan man selvfølgelig godt tage op til Drøftelse, men Bestræbelsen for at yde en Hjælp til en stor Del af det Landbrug, der er kriseramte paa Grund af for megen Gældsstiftelse, hvad enten nu denne er kommet ad naturlig, legitim Vej eller gennem Spekulation, kan ikke følges af Bestræbelser, hvis Formaal er at tage fra Folk, der er endnu fattigere, den Hjælp, som disse Ejendomsbesiddere skal have. Skal der her ydes Hjælp, saa er der ingen Vej udenom, saa maa Hjælpen tages hos dem, der har Evne til at hjælpe, saa maa der spares paa uproduktive Udgifter i Staten, som i første Linie frembyder sig ved Militærvæsenet. Kan man ikke komme de Veje, saa synes der, hvor beklageligt det end er, ikke at være store Muligheder for, at den Lindring skal blive bragt de kriseramte, som det bestandig har været Regeringens Ønske at bringe. — Vi vedstaar fuldt ud Tilbudet til Landbruget; men Forudsætningen er naturligvis, at man ikke blot hjælper Landbruget, men ogsaa rækker en hjælpende Haand til de Tusinder af kriseramte Arbejdere. Disse har Aar efter Aar baaret Byrder; de har baaret personlige Byrder; og de arbejdende har baaret Byrder for de arbejdsløse. De store Kommuner, Kommunerne med de mange Bedrifter, er tynget af Trykket af den store Arbejdsløshed gennem mange Aar, som har krævet mange Millioner for at fri Befolkningen fra i Tusindtal at blive drevet til Fattigvæsenet. Og der er, naar vi ser paa disse Forhold og maaler dem med Udviklingen ude i Verden, desværre ingen Bedring i Vente. Der er i Arbejderklassen ikke en Gang Glæden over den lave Krone. Derfor tror jeg ikke, vi kan gaa den nærmeste Fremtid i Møde alene med Venstres Afvisninger, og jeg haaber, at Rigsdagen baade overfor Landbrugets Vanskeligheder og overfor Arbejderbefolkningens Vanskeligheder vil kende sit Ansvar. Den har ikke et ensidigt Ansvar; men den har et Ansvar overfor *hele* *Befolkningen*.

Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard gjorde en Række Bemærkninger, af hvilke Finansministeren allerede har besvaret enkelte. Det er selvfølgelig kedeligt, at det ærede Medlem ikke er tilfreds med Finanslovsforslaget. Han syntes ikke om den maskinklippede Pudel, men ønskede, den skulde være barberet. Ja, det ærede Medlem maa nu undskyldes; han synes endnu ikke rigtig at have forstaaet, at der er kommet ny

Betjening paa Stuen. Nu behandles Pudlerne paa ordentlig Maade, saadan som deres Natur er til; og det er absolut imod Naturens Orden at barbære Pudler; det højeste, man kan drive det til, er Maskinklipning. Derfor er Barberkniven henlagt ved Siden af den Kniv, hvormed det ærede Medlem Hr. N. Neergaard i sin Tid oplyste, at han vilde skære ind, lige ind til det levende Kød.

Men selv om man altsaa giver Afkald paa Barberingen, er der jo Opgaver nok for Tiden, og jeg maa meget beklage, om Venstre virkelig ganske savner Evne og Villie til at samarbejde om de under en Nødtilstand foreliggende Samfundsopgaver.

Jeg skal endnu tilføje, at Venstre har ikke noget Flertal; Venstre har ingen Adgang til og ingen Ret til at *dikttere* noget som helst. Kun Vejen gennem Forhandling er aaben for Venstre, Forhandling med dette Tings Flertal. Hvis det er Partiets Ønske at faa Midler til Bekæmpelse af Tidens Vanskeligheder, ogsaa for Befolkningen i Landdistrikterne, saa er Vejen Forhandling med det Flertal, som Vælgerne paa lovlig Maade satte ind i Rigsdagen, ind i Folketinget, paa sidste Valgdag. Der er ingen anden Vej. Venstre kan intet som helst dikttere, hverken nu eller i Fremtiden.

Fraenkel: Jeg har i Dag kun en enkelt Henvendelse at gøre til den højtærede Landbrugsminister. Jeg har flere Henvendelser til ham; men i Dag vil jeg blive ved denne, fordi det er mig meget om at gøre at koncentrere den højtærede Ministers Opmærksomhed paa det Spørgsmaal, som jeg vil omtale. Jeg maa imidlertid gøre nogle Forbemærkninger.

Det maa være gaaet andre ærede Medlemmer, som det er gaaet mig, at naar vi har tænkt tilbage, baade paa Finanslovbehandlingerne i de senere Aar og paa Forhandlingerne om de mange store økonomiske Problemer, som har frembudt sig for os, er det, ligesom der har manglet et fast Fundament for Betragtningerne, som om der har manglet en klar Synsvinkel, under hvilken Fænomenerne kunde ses. Som Følge deraf manglede altsaa noget centralt, noget sammenhængende, noget kontinuerligt i Betragtningerne, og dette kan man jo ikke undres over. Det fandt ogsaa Udtryk i den højtærede Statsministers Tale, som vi nylig har hørt, idet han sagde, at alting var i Bevægelse. Det er nu desværre alligevel ikke *alting*, der er i Bevægelse; der er noget, der *ligger fast*, og det er ikke det bedste. Jeg tror, det er nyttigt, endogsaa paakrævet, med visse Mellemlum at gøre sig Situationen